

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลมหาหมากหญ้า
เรื่อง นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงองค์กร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

องค์การบริหารส่วนตำบลมหาหมากหญ้า อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี ได้ให้ทุกหน่วยงาน ดำเนินการบริหารความเสี่ยง พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ และหลักเกณฑ์ กระบวนการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลมหาหมากหญ้า มีระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นรูปธรรม โดยการระบุ ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยงและการตอบสนองความเสี่ยง เพื่อลดปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จของ องค์กร ให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ โดยการคำนึงถึงการบรรลุ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ตลอดจนยุทธศาสตร์ของ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาหมากหญ้า จึงกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง ดังนี้

๑. หน่วยงานในสังกัดส่วนราชการในองค์การบริหารส่วนตำบลมหาหมากหญ้าต้องดำเนินการบริหาร ความเสี่ยงโดยให้การดำเนินการบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานปกติ

๒. กำหนดให้มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลมหาหมากหญ้า มีการ จัดการและดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ขององค์การบริหาร ส่วนตำบลมหาหมากหญ้า

๓. มีการกำหนดแนวทางป้องกันและบรรเทาความเสี่ยงจากการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน ตำบลมหาหมากหญ้า เพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหายหรือความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้น

๔. กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงต้องมีการเชื่อมโยงกับกระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์ โดย การรวบรวมการวิเคราะห์ข้อมูล ปัจจัยที่นำเข้าไปใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยง เช่น สรุปผลการบริหาร จัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในจากปีที่ผ่านมา ข้อมูลสภาพแวดล้อมจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ข้อมูลการประเมิน SWOT แผนยุทธศาสตร์ แผนงานต่างๆ และแผนการดำเนินงานประจำปี รวมถึงการคาดการณ์ ในอนาคต จัดทำเป็นรายการความเสี่ยงเพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการบริหารจัดการความเสี่ยงในการควบคุมและ ติดตามทั้งในระดับหน่วยงาน กลุ่ม กอง และระดับองค์กร เพื่อให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ในแต่ละ ประเภทความเสี่ยงที่กำหนด โดยพิจารณาถึงความสำคัญของแผนการดำเนินงานที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ โครงการ ที่สำคัญ ประจำปี

๕. ให้มีการติดตามประเมินและรายงานผลการบริหารความเสี่ยงรวมทั้งมีการทบทวนปรับปรุงอย่าง สม่าเสมอ

๕. ให้มีการนำเทคโนโลยีในทุก ๆ ด้าน รวมทั้งการจัดการข้อมูลระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหาร จัดการที่ดี

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๗

(นายเชาวลิต ฉัตรศรี)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมหาหมากหญ้า

คำนำ

ตามที่กระทรวงการคลังกำหนดมาตรฐานและหลักเกณฑ์การปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

องค์การบริหารส่วนตำบลหมากหญ้า ซึ่งถือว่าเป็นองค์กรที่มีความใกล้ชิดกับภาคประชาชนที่สุด ย่อมเผชิญกับความเสี่ยง จึงได้จัดทำนโยบายบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อใช้เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อม และสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงให้สามารถปฏิบัติงาน “งานบริการสาธารณะหลักที่สำคัญ” ได้อย่างต่อเนื่อง เป็นระบบและมีประสิทธิภาพแม้ต้องประสบสถานการณ์วิกฤต อันจะส่งผลต่อการสร้างความเชื่อมั่นในระบบการใช้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลหมากหญ้า และการบริการในภาพรวมต่อไป

นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร สามารถเป็นความรู้เบื้องต้นสำหรับข้าราชการ พนักงานและลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลหมากหญ้า ที่ประสงค์จะเรียนรู้แนวคิดพื้นฐานด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงและการจัดวางระบบควบคุมภายใน

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง
องค์การบริหารส่วนตำบลหมากหญ้า

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
วัตถุประสงค์การบริหารความเสี่ยง	๑
คำจำกัดความของความเสี่ยง	๑
กระบวนการบริหารความเสี่ยง	๑ - ๗
๑.สภาพแวดล้อมภายในองค์กร	๒
๒.การกำหนดวัตถุประสงค์	๒
๓.การบ่งชี้เหตุการณ์	๒
๔.การประเมินความเสี่ยง	๓
๕.การตอบสนองความเสี่ยง	๕
๖.กิจกรรมการควบคุม	๖
๗.ข้อมูลข่าวสารและการติดต่อ	๖
๘.การติดตามประเมินผล	๗
โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง	๗
หน่วยงานบริหารความเสี่ยง	๗ - ๘
หน้าที่ความรับผิดชอบ	๘
การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง	๙

นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management Policy)

บทนำ

นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management Policy) ขององค์การบริหารส่วนตำบลหมากหญ้าฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง ขององค์การบริหารส่วนตำบลหมากหญ้า สามารถนำไปใช้ในการตอบสนองและปฏิบัติงานในสภาวะวิกฤต หรือเหตุการณ์ฉุกเฉินต่างๆ ซึ่งส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลหมากหญ้า ไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การบริหารความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลหมากหญ้า ดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยกำหนดเป็นนโยบายให้ส่วนราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการทั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลหมากหญ้า มีระบบบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร สามารถลดมูลเหตุของโอกาสหรือลดขนาดของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ควบคุมได้และตรวจสอบได้

๒. เพื่อให้การบริหารงานและการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหมากหญ้าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผลบรรลุตามเป้าหมายตามยุทธศาสตร์และวิสัยทัศน์

๓. เพื่อให้ประชาชนผู้มีส่วนได้เสียขององค์การบริหารส่วนตำบลหมากหญ้า มีความเชื่อมั่นในศักยภาพขององค์กร แม้ต้องเผชิญกับเหตุการณ์ร้ายแรงและส่งผลกระทบจนทำให้การดำเนินงานขององค์กร ต้องหยุดชะงัก

คำจำกัดความของความเสี่ยง

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง โอกาส หรือเหตุการณ์ ที่มีความไม่แน่นอน หรือสิ่งที่ทำให้แผนงาน หรือการดำเนินการอยู่ ณ ปัจจุบันไม่บรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยก่อให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายต่อองค์กรในที่สุด ทั้งในแง่ผลกระทบที่เป็นตัวเงิน หรือผลกระทบที่มีต่อภาพลักษณ์และชื่อเสียงองค์กร

การบริหารจัดการความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management) คือกระบวนการที่ปฏิบัติโดย ผู้บริหารและบุคลากรในองค์กร เพื่อช่วยในการกำหนดกลยุทธ์และดำเนินงานโดย กระบวนการบริหารความเสี่ยง ได้รับการออกแบบเพื่อให้สามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อองค์กร และสามารถจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับ เพื่อให้ได้รับความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผล ในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรกำหนดไว้

กระบวนการบริหารความเสี่ยง

องค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบลหมากหญ้า กำหนดกระบวนการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้ขั้นตอนและวิธีการในการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีระบบและดำเนินการไปในทิศทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กร โดยมีขั้นตอนสำคัญของกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงองค์กร เป็นกระบวนการที่เป็นวงจรต่อเนื่องประกอบด้วย

- ๑.สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Enviroment)
- ๒.การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)
- ๓.การบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification)
- ๔.การประเมินความเสี่ยง (Risk Asseament)
- ๕.การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response)
- ๖.การติดตามและทบทวน(Control Activities)
- ๗.การสื่อสารและการรายงาน(Information and Communication)
- ๘.การติดตาม (Monitoring)

๑.สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)

เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์กร ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งมีอิทธิพลต่อการกำหนดกลยุทธ์และเป้าหมายขององค์กร การกำหนดกิจกรรม การบ่งชี้ การประเมิน และการจัดการความเสี่ยง

สภาพแวดล้อมภายในองค์กร หมายถึง ปัจจัยต่างๆ เช่น จริยธรรม วิธีการทำงานของผู้บริหารและบุคลากร รูปแบบการจัดการของฝ่ายบริหารและวิธีการมอบหมายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ซึ่งผู้บริหารจึงมีการกำหนดร่วมกับพนักงานในองค์กร ส่งผลให้มีการสร้างจิตสำนึก การตระหนักและรับรู้เรื่องความเสี่ยงและการควบคุมแก่พนักงานในองค์กร

๒.การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)

องค์การบริหารส่วนตำบลหามาตย์ ต้องมีวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนเพื่อให้มั่นใจว่าวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นนั้น มีความสอดคล้องกับเป้าหมายและความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ โดยการจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในกรอบระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ หรือแนวทางในการกำหนดที่ขึ้นอยู่กับปัจจัยความเสี่ยงในองค์การบริหารส่วนตำบลหามาตย์

๓.การบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification)

ในกระบวนการบ่งชี้เหตุการณ์ ควรต้องพิจารณาปัจจัยเสี่ยงทุกด้านที่อาจเกิดขึ้น เช่น ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ การเงิน บุคลากร การปฏิบัติงาน กฎหมาย ระบบงาน สิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น แหล่งความเสี่ยงทั้งสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

สภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งมีอิทธิพลต่อวัตถุประสงค์ เป้าหมายขององค์การบริหารส่วนตำบล ตัวอย่าง เช่น วัฒนธรรม การเมือง กฎหมาย หนังสือสั่งการ การเงิน เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม นโยบายรัฐบาล หลักการและแนวโน้มที่ส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบล การยอมรับและคุณค่าของผู้มีส่วนได้เสียภายนอก

สภาพแวดล้อมภายใน เป็นสิ่งต่างๆที่อยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล และมีอิทธิพลต่อเป้าหมายขององค์กร ยกตัวอย่าง เช่น ชีตความสามารถในเงินของทรัพยากรบุคคลและความรู้ เช่น เวลา กระบวนการปฏิบัติงาน เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร กระบวนการตัดสินใจ ของผู้มีส่วนได้เสียภายในเกี่ยวกับนโยบายผู้บริหาร การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร คุณค่าและวัฒนธรรมองค์กร โครงสร้าง ระบบการบริหารจัดการ บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ

การระบุเหตุการณ์อาจดำเนินการโดยสัมภาษณ์ผู้บริหารทุกระดับที่รับผิดชอบแผนงานหรือการดำเนินการนั้น และรวบรวมประเด็นสำคัญที่ได้รับความสนใจหรือประเด็นที่กังวล เพื่อนำมาจัดทำภาพรวมความเสี่ยงองค์กร ทั้งนี้องค์การบริหารส่วนตำบลหามาตย์ ได้จำแนกประเภทความเสี่ยงออกเป็น

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (strategic Risk) ความเสี่ยงเกี่ยวข้องกับการกำหนดแผนงาน ยุทธศาสตร์ กิจกรรม/โครงการ ไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น และนำแผนดังกล่าวไปปฏิบัติอย่างไม่เหมาะสม นอกจากนี้ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ยังรวมถึงการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน อันส่งผลกระทบต่อ การกำหนด กิจกรรม/โครงการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หลัก เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงาน

๒. ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (operational Risk) ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานแต่ละกระบวนการหรือกิจกรรมภายใน รวมทั้งความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการข้อมูล ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และข้อมูลความรู้ต่างๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ จะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของกระบวนการทำงาน และการบรรลุวัตถุประสงค์หลักขององค์กรโดยภาพรวม

๓. ความเสี่ยงทางการเงิน (financial Risk) โดยอาจเป็นความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายใน เช่น การบริหารจัดการด้านการวางแผนการเงินตามข้อบัญญัติ หรือจากปัจจัยภายนอก เช่น การจัดสรรงบประมาณ หรือความเสี่ยงที่คู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันที่ตกลงไว้ได้ อันส่งผลกระทบต่อผลการดำรงอยู่ รวมถึงส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อองค์กร

๔. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Risk) ข้อบังคับของหน่วยงานผู้กำกับดูแล เช่น นายอำเภอ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มติคณะรัฐมนตรี เป็นต้น รวมทั้งความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเมื่อความเสี่ยงด้านนี้เกิดขึ้น จะส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงและภาพลักษณ์ขององค์กรโดยรวม

๔. การประเมินความเสี่ยง (Risk Asseament)

สำหรับการประเมินความเสี่ยงนั้นเป็นขั้นตอนที่จะต้องดำเนินการต่อจากการระบุความเสี่ยง โดยการประเมินความเสี่ยง ประกอบด้วย ๒ กระบวนการหลัก ได้แก่

๑. การวิเคราะห์ความเสี่ยง จะพิจารณาสาเหตุและแหล่งที่มาของความเสี่ยง ผลกระทบที่ตามมา ทั้งในทางบวกและทางลบ รวมทั้งโอกาสที่อาจเกิดขึ้นของผลกระทบที่อาจตามมา โดยจะมีการระบุถึงปัจจัยที่มีผลต่อโอกาสที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เหตุการณ์หรือสถานการณ์หนึ่งๆ อาจเกิดผลที่ตามมาและกระทบต่อวัตถุประสงค์เป้าหมาย

๒. การประเมินความเสี่ยง เปรียบเทียบระหว่างระดับของความเสี่ยงที่ได้จากการวิเคราะห์ความเสี่ยง เทียบระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ กับแนวทางที่การดำเนินงานขององค์กร ในกรณีที่ระดับความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ความเสี่ยงดังกล่าวจะได้รับการจัดการทันที

การกำหนดเกณฑ์ความเสี่ยง

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยงควรสะท้อนคุณค่า วัตถุประสงค์และทรัพยากรขององค์กร โดยเกณฑ์บางประเภทพัฒนาได้มาจากข้อกำหนดทางกฎหมายหรือข้อบังคับของหน่วยงานผู้กำกับดูแล ซึ่งเกณฑ์ที่กำหนดต้องสอดคล้องกับนโยบายบริการความเสี่ยงขององค์กรและมีการทบทวนอย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยที่นำมาพิจารณา เพื่อประกอบการกำหนดความเสี่ยง ได้แก่ ลักษณะและประเภทของผลกระทบที่สามารถเกิดขึ้น และแนวทางในการประเมินผลกระทบ แนวทางในการระบุโอกาสในการเกิดขึ้น กรอบเวลาของโอกาส และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น แนวทางในการกำหนดระดับความเสี่ยง ระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ ระดับความเสี่ยงที่ต้องจัดการ

โอกาสที่เกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง (likelihood) ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและระดับความรุนแรงของผลกระทบ แบ่งเป็น ๕ ระดับ ซึ่งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลหมากหญ้า ได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

๑ ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๕ ระดับ ดังนี้

ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (เชิงปริมาณ)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	๑ เดือนต่อครั้งหรือมากกว่า
๔	สูง	๑ - ๖ เดือนต่อครั้งแต่ไม่เกิน ๕ ครั้ง
๓	ปานกลาง	๑ ปีต่อครั้ง
๒	น้อย	๒ - ๔ ปีต่อครั้ง
๑	น้อยมาก	๕ ปีต่อครั้ง

ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสียหาย (Impact) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๕ ระดับ ดังนี้

๑.) กรณีเป็นความรุนแรงที่สามารถวัดเป็นตัวเงินได้

ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสียหาย (เชิงปริมาณ)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	> ๑ ล้านบาท
๔	สูง	> ๒.๕ แสนบาท - ๑ ล้านบาท
๓	ปานกลาง	> ๕๐,๐๐๐ - ๒.๕ แสนบาท
๒	น้อย	๑๐,๐๐๐ - ๕๐,๐๐๐ บาท
๑	น้อยมาก	ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

๒.) กรณีเป็นความรุนแรงที่ไม่สามารถวัดเป็นตัวเงินได้

ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสียหาย (เชิงคุณภาพ)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีการสูญเสียทรัพย์สินอย่างมโหฬารมีการบาดเจ็บถึงชีวิต
๔	สูง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก มีการบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นพักงาน
๓	ปานกลาง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก มีการบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นหยุดงาน
๒	น้อย	มีการสูญเสียทรัพย์สินพอสมควรมีการบาดเจ็บรุนแรง
๑	น้อยมาก	มีการสูญเสียทรัพย์สินเล็กน้อยไม่มีการบาดเจ็บรุนแรง

๓.) กรณีเป็นความรุนแรงที่ส่งผลกระทบด้านกลยุทธ์

ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสียหาย (ต่อเป้าหมายขององค์กร)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีผลกระทบต่อเป้าหมาย และชื่อเสียงขององค์กรในระดับสูงมาก
๔	สูง	มีผลกระทบต่อเป้าหมาย และชื่อเสียงขององค์กรในระดับสูง
๓	ปานกลาง	มีผลกระทบต่อเป้าหมาย และชื่อเสียงขององค์กรระดับปานกลาง
๒	น้อย	มีผลกระทบต่อเป้าหมาย และชื่อเสียงขององค์กรบ้าง
๑	น้อยมาก	แทบไม่มีผลกระทบต่อเป้าหมาย และชื่อเสียงขององค์กรเลย

๔.) กรณีเป็นความรุนแรงที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน (ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสียหาย (ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	เกิดความสูญเสียต่อระบบ IT ที่สำคัญทั้งหมด และเกิดความเสียหายอย่างมาก ต่อความปลอดภัยของข้อมูลต่างๆ
๔	สูง	เกิดปัญหากับระบบ IT ที่สำคัญและระบบความปลอดภัยซึ่งส่งผลกระทบต่อความถูกต้องของข้อมูลบางส่วน
๓	ปานกลาง	ระบบมีปัญหาและมีความสูญเสียไม่มาก
๒	น้อย	เกิดเหตุที่แก้ไขได้
๑	น้อยมาก	เกิดเหตุที่ไม่มีความสำคัญ

๕.) กรณีเป็นความรุนแรงที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน (บุคลากร)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (บุคลากร)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ถูกเลิกจ้างหรือออกจากงานเนื่องจากเป็นอันตรายต่อร่างกายและชีวิตผู้อื่นโดยตรง
๔	สูง	ถูกลดโทษทางวินัยตัดเงินเดือนไม่ได้ขึ้นเงินเดือน
๓	ปานกลาง	ถูกทำทัณฑ์บนความรุนแรงส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้อื่นและสร้างบรรยากาศการปฏิบัติงานที่ไม่เหมาะสม
๒	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๑	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนานๆ ครั้ง

๖.) กรณีเป็นความรุนแรงที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน (กระบวนการ)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (ต่อการดำเนินงาน)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีผลกระทบต่อกระบวนการและการดำเนินงานรุนแรงมาก เช่น หยุดดำเนินการมากกว่า ๑ เดือน
๔	สูง	มีผลกระทบต่อกระบวนการและการดำเนินงานรุนแรงมาก เช่น หยุดดำเนินการ ๑ เดือน
๓	ปานกลาง	มีการชะงักงันอย่างมีนัยสำคัญของกระบวนการและการดำเนินงาน
๒	น้อย	มีผลกระทบเล็กน้อยต่อกระบวนการและการดำเนินงาน
๑	น้อยมาก	ไม่มีการชะงักงันของกระบวนการและการดำเนินงาน

๕.การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response)

การกำหนดแผนจัดการความเสี่ยง จะมีการนำเสนอแผนจัดการความเสี่ยงที่จะดำเนินการต่อที่ประชุมคณะผู้บริหารเพื่อพิจารณา และขออนุมัติการจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ดำเนินการ (ถ้ามี) โดยการคัดเลือกแนวทางในการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมที่สุด จะคำนึงถึงความเสี่ยงที่ยอมรับได้ กับต้นทุนที่เกิดขึ้น เปรียบเทียบกับประโยชน์ที่จะได้รับ รวมถึงข้อกฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ความรับผิดชอบที่มีต่อสังคมระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ คือ ระดับความเสี่ยงที่เทศบาลตำบลท่าช้างยอมรับได้ โดยยังคงให้เทศบาลสามารถดำเนินงานและบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ทั้งนี้ ในการตัดสินใจเลือกแนวทางในการจัดการความเสี่ยง อาจต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น หากไม่มีการจัดการ เช่น ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบในทางลบอย่างมีสาระสำคัญแต่โอกาสที่เกิดขึ้นน้อยมาก แนวทางในการจัดการความเสี่ยงอาจพิจารณาแนวทางการจัดการเป็นกรณีๆ ไป หรืออาจดำเนินการไปพร้อมกับความเสี่ยงอื่นๆ

แนวทาง/การตอบสนองความเสี่ยง มี ๔ ประการ คือ

การหลีกเลี่ยงความเสี่ยงหรือกำจัดความเสี่ยง (Avoidance) คือ ความเสี่ยงที่มีค่าโอกาสและผลกระทบอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งหน่วยงานสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้

การยอมรับความเสี่ยง (Acceptance) (มีมาตรการติดตาม) คือ ความเสี่ยงที่มีโอกาสและผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง เป็นความเสี่ยงที่มีต้นทุนในการจัดการความเสี่ยงสูงกว่าประโยชน์ที่จะได้รับจึงต้องยอมรับความเสี่ยงและหามาตรการการติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อรองรับผลที่จะเกิดขึ้น

การลดหรือควบคุมความเสี่ยง (Reduction) (มีแผนควบคุมความเสี่ยง) คือ ความเสี่ยงที่มีค่าโอกาสและผลกระทบ อยู่ในระดับสูงและจะต้องกำหนดแผนในการควบคุมความเสี่ยงเพื่อลดหรือควบคุมความเสี่ยงให้ลดลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

การโอน/กระจายความเสี่ยง (Sharing) คือ ความเสี่ยงที่มีโอกาสและผลกระทบอยู่ในระดับสูงมากจนหน่วยงานไม่สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้จึงยกภารกิจนั้นๆ ให้หน่วยงานอื่นบริหารจัดการแทน

๖. กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

กิจกรรมการควบคุม คือ นโยบายและกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการจัดการความเสี่ยงให้อยู่ ในระดับที่สามารถยอมรับได้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กร เนื่องจากแต่ละองค์กรมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเทคนิคการนำไปปฏิบัติเป็นการของเฉพาะองค์กร ดังนั้นกิจกรรมการควบคุมจึงมีความแตกต่างกัน ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น ๔ ประเภท คือ

๑.การควบคุมเพื่อการป้องกัน (Preventive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงและข้อผิดพลาดตั้งแต่แรก

๒.การควบคุมเพื่อให้ตรวจพบ (Detective Control) เป็นวิธีการควบคุมเพื่อให้ค้นพบข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นแล้ว

๓.การควบคุมโดยการชี้แนะ (Directive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

๔.การควบคุมเพื่อการแก้ไข (Corrective Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น และป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำอีกในอนาคต

ทั้งนี้ในการควบคุมควรต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่ายและต้นทุน กับผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับด้วย โดยกิจกรรมการควบคุมควรมีองค์ประกอบ ดังนี้

๑.วิธีการดำเนินงาน (ขั้นตอน กระบวนการ)

๒.การกำหนดบุคลากรภายในองค์กรเพื่อรับผิดชอบการควบคุมนั้น ซึ่งควรมีความรับผิดชอบดังนี้

๒.๑ พิจารณาประสิทธิภาพของการจัดการความเสี่ยงที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

๒.๒ พิจารณาการปฏิบัติเพิ่มเติมที่จำเป็น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยง

๓.กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงาน

๗. ข้อมูลข่าวสารและการติดต่อ

สารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับองค์กรในการบ่งชี้ ประเมิน และจัดการความเสี่ยง ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับองค์กรทั้งจากแหล่งข้อมูลภายในและภายนอกองค์กร ควรได้รับการบันทึกและสื่อสารไปยังบุคคลในองค์กรอย่างเหมาะสมทั้งในด้านรูปแบบและเวลา เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบได้ รวมถึงเป็นการรายงานการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้ทุกคนในองค์กรได้รับทราบถึงความเสี่ยงที่เกิดขึ้น และผลของการบริหารความเสี่ยงเหล่านั้น การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพยังครอบคลุมถึงการสื่อสารจากระดับบนลงล่าง และระดับล่างไปสู่บน และการสื่อสารระหว่างหน่วยงาน

การบริหารความเสี่ยงควรใช้ทั้งข้อมูลในอดีตและปัจจุบัน ข้อมูลในอดีตจะแสดงแนวโน้มของเหตุการณ์ และช่วยคาดการณ์การปฏิบัติงานในอนาคต ส่วนข้อมูลปัจจุบันมีประโยชน์ต่อผู้บริหารในการพิจารณาความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในกระบวนการ สายงาน หรือหน่วยงานซึ่งองค์กรสามารถปรับเปลี่ยนกิจกรรมการควบคุมตามความจำเป็น เพื่อให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับยอมรับได้

๘.การติดตามประเมินผล (Monitoring)

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดำเนินการภายใต้องค์การบริหารส่วนตำบลหมากหญ้า มีความจำเป็นต้องได้รับการสื่อสารถึงการประเมินความเสี่ยงและการควบคุม ความคืบหน้าในการบริการความเสี่ยง การดูแลและติดตาม แนวโน้มของความเสี่ยงหลัก รวมถึงการเกิดเหตุการณ์ผิดปกติอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มั่นใจว่า

๑.เจ้าของความเสี่ยง (Risk Owner) มีการติดตาม ประเมินสถานการณ์ วิเคราะห์และบริหารความเสี่ยง ที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ และเหมาะสม

๒.ความเสี่ยงที่มีผลกระทบสำคัญต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ได้รับการรายงานถึงความคืบหน้า ในการบริการจัดการความเสี่ยง และแนวโน้มของความเสี่ยงต่อผู้บริหารที่รับผิดชอบและคณะกรรมการบริหาร จัดการความเสี่ยง

๓.ระบบควบคุมภายในที่วางไว้เหมาะสม เพียงพอ มีประสิทธิภาพ และมีการนำมาปฏิบัติใช้จริงเพื่อป้องกัน หรือลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งมีการปรับปรุงแก้ไขการควบคุมภายในอยู่เสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับ สถานการณ์ หรือความเสี่ยงที่เปลี่ยนไป เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบความเสี่ยง รายงานสถานะความเสี่ยง รวมถึง กระบวนการบริหารความเสี่ยงให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้ทราบ และนำความเสี่ยงเข้าเรื่องที่ประชุม ผู้บริหาร เพื่อทราบ หรือพิจารณาต่อไป

โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง

เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลหมากหญ้า สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมี ประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล จึงกำหนดให้มี คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบล หมากหญ้า เป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งประกอบด้วยฝ่ายบริหารและบุคลากร ดังนี้

๑.เจ้าเอกปรียาลักษณ์	เวชบรรพต	รองปลัด อบต.หมากหญ้า	ประธานกรรมการ
๒.นายศรีเมือง	สามล	หัวหน้าสำนักปลัด	กรรมการ
๓.นายวินัย	สาวิสิทธิ์	ผู้อำนวยการกองคลัง	กรรมการ
๔.นายสุรียา	แสนยาโต	ผู้อำนวยการกองช่าง	กรรมการ
๕.นางทิชา	หะสันดา	ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม	กรรมการ
๖.นางสาวสุภางค์	ธาดุวิสัย	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	
		รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองการศึกษาฯ	กรรมการ
๗.นางสาวผกายมาศ	พินิจการ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนฯ	กรรมการ/เลขานุการ
๘.นางมณีนกานต์	หงษ์ทอง	ผู้ช่วยนักวิเคราะห์ฯ	กรรมการ/ผู้ช่วยเลขานุการ

หน่วยงานบริหารความเสี่ยง

ซึ่งประกอบด้วย หัวหน้าหน่วยงานและผู้รับผิดชอบในรูปแบบคณะทำงาน ประกอบด้วย ๕ หน่วยงาน ดังนี้

๑.สำนักปลัด ประกอบด้วย

- ๑.๑ งานการเจ้าหน้าที่
- ๑.๒ งานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
- ๑.๓ งานส่งเสริมการเกษตร

- ๑.๔ งานยุทธศาสตร์และงบประมาณ
- ๑.๕ งานนิติการ
- ๑.๖ งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๑.๗ งานเลือกตั้ง
- ๑.๘ งานกิจการสภา
- ๑.๙ งานธุรการ งานสารบรรณ

๒. กองคลัง

- ๒.๑ งานการจ่ายเงิน การรับเงิน การจัดเก็บภาษี ค่าธรรมเนียม
- ๒.๒ งานการจัดทำบัญชี
- ๒.๓ งานเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน
- ๒.๔ งานเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง จัดหา งานทะเบียนคุม
- ๒.๕ งานจำหน่าย พัสดุ ครุภัณฑ์

๓. กองช่าง

- ๓.๑ งานสำรวจ
- ๓.๒ งานปรับปรุงภูมิทัศน์
- ๓.๓ งานเกี่ยวกับประปา
- ๓.๔ งานตรวจสอบการก่อสร้าง
- ๓.๕ งานควบคุมอาคาร
- ๓.๖ งานประมาณราคา
- ๓.๗ การจัดทำราคากลาง

๔. กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- ๔.๑ งานบริหารงานการศึกษา
- ๔.๒ งานพัฒนาการศึกษา
- ๔.๓ งานการปฐมวัย
- ๔.๔ งานการศึกษา
- ๔.๕ งานบำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรม
- ๔.๖ งานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- ๔.๗ งานบริหารงานบุคคลของพนักงานครู บุคลากรทางการศึกษา ลูกจ้าง และพนักงานครู

๕. กองสวัสดิการสังคม

- ๕.๑ งานพัฒนาชุมชน
- ๕.๒ งานส่งเสริม สนับสนุน การจัดสวัสดิการเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ทุพพลภาพ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ไร้ที่พึ่ง ผู้ประสบภัยพิบัติต่างๆ
- ๕.๓ งานจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการ

หน้าที่ความรับผิดชอบ

๑. ผู้บริหารท้องถิ่น ประธานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง เป็นผู้มีหน้าที่จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบลหมากหญ้า

๒. คณะทำงานบริหารความเสี่ยงมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ติดตามประเมินผล การบริหารจัดการความเสี่ยง จัดทำรายงานผลตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง พิจารณาทบทวนแผนการบริหาร จัดการความเสี่ยง และถือปฏิบัติตามคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

๓. หัวหน้าสำนัก ผู้อำนวยการกอง มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานตามนโยบายและมาตรการบริหาร จัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลหมากหญ้า และกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่อง

๔. หน่วยงานตรวจสอบภายใน มีหน้าที่ติดตามและประเมินการบริหารจัดการความเสี่ยง มี ๒ แบบ

๑. การปฏิบัติงาน การประเมินโอกาส และวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงในเรื่องที่เกี่ยวกับการทุจริต

๒. การนำความรู้ในเรื่องของความเสี่ยงที่ได้รับจากการปฏิบัติงาน บริการให้คำปรึกษา มาใช้ในการ ประเมินผลกระทบของการบริหารจัดการความเสี่ยงในหน่วยงาน

การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

การจัดทำการบริหารความเสี่ยง ให้นำความเสี่ยงที่ประเมินได้ นำไปประเมินในแบบรายงาน ตาม หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยจัดทำรูปแบบตามหนังสือแนวทางฉบับใหม่ ดังนี้

๑. คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงระดับส่วนงานย่อยดำเนินการพิจารณาความเสี่ยงและสอบทาน ความเสี่ยงตามแบบประเมินรายงานผลและส่งแบบรายงานให้เลขาธิการคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร ดังนี้

(๑) เลขานุการระดับองค์กร นำแบบรายงานการสอบทานความเสี่ยงตามแบบประเมินที่ได้รับ ดำเนินการรวบรวมประเมินผลในระดับองค์กรตามแบบรายงานประเมินผล

(๒) คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรประชุมพิจารณา เพื่อสอบทานความเสี่ยงที่คณะ กรรมการบริหารความเสี่ยงระดับส่วนงานย่อยเสนอ

๒. เสนอรายงานประเมินผลความเสี่ยงเพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในสอบทานระบบการบริหารความเสี่ยง ว่ามีความเพียงพอแล้ว

๓. จัดทำรายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยงและเสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ(นายกองค์การ บริหารส่วนตำบลหมากหญ้า) เพื่อพิจารณาอนุมัติ

๔. ประกาศใช้แผนบริหารจัดการความเสี่ยง ที่ได้รับการอนุมัติจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบล หมากหญ้า เพื่อให้บุคลากรในหน่วยงานได้รับทราบโดยทั่วกัน

โดยแผนบริหารจัดการความเสี่ยงคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง ต้องทบทวนแผนบริหาร ความเสี่ยงเป็นประจำ และนำเสนอให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหมากหญ้า ตรวจสอบและพิจารณาอนุมัติ แผนบริหารความเสี่ยง ตามรูปแบบ วิธีการ และระยะเวลาที่กรมบัญชีกลางกำหนด

ทั้งนี้ นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงนี้ มีผลบังคับใช้กับ ผู้บริหาร และบุคลากรทุกคน นับแต่นี้ เป็นต้นไป

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๙ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายเชาวลิต นัตรศรี)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหมากหญ้า